

Tema: Gränser och broar – Migration

Avsnitt 3: Medierapporteringen om migranter och migration

Vad kommer du spontant att tänka på när du hör orden migranter och migration? Ofta är man kanske redan påverkad av saker man läst och hört på tv, på internet, i tidningar och på radio. Media har alltid haft en viktig roll för att definiera vad det innebär att vara migrant och påverka hur andra människor reagerar på migranter – både positivt och negativt.

Varning: Den här delen innehåller länkar till sajter som exempelvis YouTube. Innehållet på externa sajter kan ändras, och du bör alltid kontrollera att det är lämpligt för skolelever.

Vad lär sig eleverna i detta avsnitt?

Eleverna kommer att

- reflektera över hur mediekällor inte alltid ger kontexten eller "hela bilden",
- lära sig att rapporteringen ibland är vinklad och inte alltid neutral,
- inse att rapporteringen kan påverka människors attityder och åsikter.

Undervisningsmaterial

Undervisningsmaterial 12 Utdrag ur artiklar
Undervisningsmaterial 13 Karikatyrer

Klassuppgift 1: Att bedöma ordens makt

Mediernas språkbruk kan påverka opinionen både positivt och negativt, och de måste därför läsas med försiktighet. Journalister och andra kommentatorer för fram synpunkter som kanske speglar deras egna eller andra människors attityder. Sättet de formulerar sig på är ofta avsett att övertyga eller få med sig läsaren i det de säger. Som mediekonsumenter måste vi hela tiden vara vaksamma på vad vi läser och hör och på vad personen eller organisationen som för fram budskapet har för inställning.

Dela in klassen i 3–4 ungefär lika stora grupper. Utse en antecknare i varje grupp som skriver ner gruppens åsikter och lämnar feedback i slutet av övningen. Dela ut undervisningsmaterial 12 till eleverna. Alla de här utdragen från olika europeiska dagstidningar och nyhetskanaler på nätet diskuterar migranter eller migrationsrelaterade frågor. Be eleverna fundera på följande:

- Vilka är de dominerande attityderna gentemot migranter och migration i artiklarna?
- Vilka ord eller fraser använder skribenterna för att stärka den känslomässiga effekten? Ringa in dem!
- Vad kan de här artiklarna göra för intryck på den allmänna opinionen?

Klassuppgift 2: Vad medierna inte berättar för oss

Medier som rapporterar om migranter ger oss ofta inte hela bilden. Endast en liten del av migranterna har råd att köpa en flyg- eller båtbiljett, hittar ett jobb och får en smidig start i sin nya hemmiljö. De flesta har varit utsatta för krig och förföljelse, tvingas betala höga kostnader för en farlig och svår resa och har ingen möjlighet att planera i förväg för ett nytt liv i ett nytt land. Att nå fram till sin destination är för många som söker flykting- eller asylstatus bara början på en annan lika svår process, då de ofta placeras i förläggningar under hemska förhållanden och tvingas vänta i flera månader, ibland flera år, innan ett beslut fattas i just deras ärende. Verklighetens fysiska och känslomässiga pris får sällan ordentligt utrymme i medierapporteringen.

- Uppmärksamma eleverna på Amnesty Internationals spel på nätet och låt dem spela det för att upptäcka aspekter av en migrants resa som kanske inte tas upp i nyheterna.
<http://www.playagainstlods.ca/>
- Be dem därefter ikläda sig rollen som journalister. Låt dem skriva en kort artikel (en sida) om en nyanländ migrant som de just intervjuat och om dennes upplevelser. Få dem att tänka i banor som exempelvis skälen till att lämna hemlandet, avskedet från familjen, själva resan och ankomsten till en ny plats. Om utrustningen i klassrummet medger det kan du be eleverna göra bildupptagningar av varandras berättelser och spela upp dem för resten av klassen. När det är klart håller du en gruppdiskussion om hur innehållet i det eleverna skrivit eller spelat in kan påverka människors attityder.

Klassuppgift 3: Karikatyr och stereotyp – mediebildens faror

Karikatyror används ofta i media för att kommentera och ibland driva med människor, situationer eller händelser. De är iögonfallande, är tänkta att vara humoristiska och förmedlar sitt budskap på ett direkt sätt. Dock kan de användas – och har använts genom århundradena – som ett sätt att förringa och angripa vissa folkgrupper. Karikatyrer bidrar ofta till att skapa eller underblåsa stereotyper om människor eller grupper.

Dela ut undervisningsmaterial 13 till eleverna och be dem tänka igenom följande frågor:

- Vilka budskap tror de att dessa bilder ville förmedla på den tiden?
- Vilka effekter kan bilderna ha haft på människor som såg dem?
- Hur kan spridningen av sådana bilder ha påverkat människor som var migranter?

I det sista avsnittet ber du eleverna utforma en affisch mot diskriminering som kan sättas upp på allmänna platser för att hjälpa allmänheten att bättre förstå migranternas vedermödor och få en positivare syn på dessa människor.